

Κύριε Υπουργέ, κυρίες και κύριοι,

Κάποιος δημοσιογράφος με ρώτησε αν γράφοντας ένα βιβλίο έχω υπόψη μου συγκεκριμένα πρόσωπα, τόπους, γεγονότα. Κι'όταν του απάντησα ότι ο συγγραφέας σίγουρα αντλεί απο τις εμπειρίες του, τις οποίες όμως φορτίζει με την ανάλογη μυθοπλασία, εκείνος επέμεινε: Κι'εσείς, ο εαυτός σας είναι παρών μέσα στα βιβλία σας;

Αναρωτιέμαι πόσο ποσοστό του εαυτού μου είναι κρυμμένο μέσα στο βιβλίο μου "Ο Πράσινος Πύργος" που του δώθηκε η μεγάλη τιμή του Κρατικού Βραβείου. Για την ιστορία, αυτό το μυθιστόρημα είχα αρχίσει να το γράφω πρίν απο χρόνια, λίγο μετά την εισβολή, όταν επιστρέφοντας στη Λεμεσό, παρακολουθούσαμε με αγωνία την απερίσκεπτη ^{αν όχι επιζήμιση} ~~σοσκι' αναπόφευκτη~~ καταστροφή του αγαπημένου γενέθλιου χώρου.

Για διάφορους λόγους το χειρόγραφο έμεινε στο συρτάρι μου ώσπου μια μέρα το ξαναείδα. Σχεδον σε πυρετό το πέρασα μέσα στον υπολογιστή δουλεύοντας το ταυτοχρόνως. Τώρα πιά που άνθρωποι έχουν πεθάνει, έθιμα έχουν σβύσει, κτίρια έχουν γκρεμιστεί, τώρα που η πόλη μου είναι πιά κάτι άλλο, μπορώ ν'απαντήσω στο ερώτημα του δημοσιογράφου. Οι μνήμες μου τουλάχιστον, ναι, όχι μονάχα είναι παρούσες αλλά πρωταγωνιστούν. Και μέσα απο αυτές τις μνήμες προσπαθώ να μεταδώσω στα νέα παιδιά την ευχή ν'αγαπήσουν και να προστατεύσουν ότι απέμεινε απο τον τόπο μας.

Ο γερο θωμάς είναι η προσωποποίηση του παρελθόντος. Παρελθόν όμως δεν σημαίνει πάντα μή πρόοδος. Οι δυο μικροί φίλοι, ο Στάθης και ο Λάκης το διαισθάνονται αυτό, και στέκονται πλάι του, γίνονται οι φρουροί της όμορφης ιδέας του ν' αφήσει κληρονομιά τον Πράσινο Πύργο με τον απέραντο κήπο του στα παιδιά της πόλης'.

Ευχαριστώ το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού για αυτόν τον ωραίο θεσμο που μας ενισχύει και μας ενθαρρύνει να συνεχίσουμε. Ευχαριστώ τον Πρόεδρο και τα Μέλη της Επιτροπής που αφιέρωσαν πολύτιμο χρόνο

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας για εκδόσεις του έτους 2007

Οι Πολιτιστικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού ανακοινώνουν τα αποτελέσματα του διαγωνισμού για τα Κρατικά Βραβεία Λογοτεχνίας για εκδόσεις του έτους 2007:

Ποίηση

Το Βραβείο απονέμεται, ύστερα από ομόφωνη εισήγηση της Επιτροπής, στο Λεύκιο Ζαφειρίου για το έργο *Η Θλίψη του Απογεύματος* (εκδόσεις Μεταίχιμο).

Σκεπτικό Βράβευσης:

Ποίηση υψηλών προδιαγραφών, με στίχο μεστό, λόγο χαμηλόφωνο και ελλειπτικό, εικαστική πλαστικότητα. Η αποδέσμευση του ποιητικού λόγου από τον παραδοσιακό λυρισμό ανοίγει την προοπτική για μια υπαινικτική ποίηση ουσίας. Βρίσκεται σε ανοιχτό διάλογο με την ελληνική και την παγκόσμια λογοτεχνία, με το χώρο και το χρόνο, με την ιστορία και τα σύγχρονα προβλήματα, συναιρώντας το τοπικό και το οικουμενικό, την πολιτισμική ιδιαιτερότητα και την οικουμενική συνείδηση. Ορμώμενος από ένα πολιτισμό που έρχεται από μεγάλα βάθη, ο ποιητής διακρίνεται από μια συνείδηση εντοπιότητας εσωτερικευμένη, απαλλαγμένη από ιστορικισμούς, η οποία δεν έχει ανάγκη να διαλαλεί την ταυτότητά της. Έργο κατασταλαγμένο και σοφά επεξεργασμένο, χαρακτηρίζεται από άκρα λιτότητα και υπαινικτική πολυσημία.

Μυθιστόρημα

Το Βραβείο απονέμεται εξ ημισείας, ύστερα από κατά πλειοψηφία εισήγηση της Επιτροπής, στο Μάριο Μιχαηλίδη, για το έργο *Ο Οστεοφύλαξ* (εκδόσεις Μεταίχιμο) και στον Αιμίλιο Σολωμού, για το έργο *Ένα τσεκούρι στα χέρια σου* (εκδόσεις Άνευ).

Σκεπτικό Βράβευσης:

Για το έργο *Ο Οστεοφύλαξ*:

Έργο με άρτια γλωσσική έκφραση και δομή, μετουσιώνει αριστουργηματικά το εύρημα σε λογοτεχνία. Ο αφηγητής αποδίδει το μύθο, αξιοποιώντας τη γλώσσα της εξουσίας, παρωδώντας και κρίνοντας ταυτόχρονα τα κέντρα λήψης αποφάσεων και τις κατεστημένες ιδεοληψίες, την κενότητα ενός κόσμου που διεκδικεί πράγματα άνευ σημασίας, την εύπλαστη ανθρώπινη ηθική. Η γλώσσα, ως ένας από τους πρωταγωνιστές του έργου, δίνει σάρκα και οστά σε ένα μοναδικό συμβολιστικό σύστημα, σε ένα παιχνίδι ανάμεσα στο όνειρο και την πραγματικότητα, στην αποκαλυπτική και σαρκαστική κριτική θεσμών και εξουσίας. Η ικανότητα της γλωσσικής έκφρασης αποκαθιστά σε επίπεδο λογοτεχνίας τον παραμερισμένο πνευματικό κόσμο. Ένα έργο τέχνης, αποτελεί συμβολή στη νεοελληνική λογοτεχνία.

Για το έργο *Ένα τσεκούρι στα χέρια σου*:

Εντυπωσιακό έργο, με πυκνή γλώσσα και πολυεπίπεδη δομή, που επιτυγχάνει την απόδοση του διχασμού του «εγώ» του σύγχρονου ανθρώπου και πραγματεύεται τα όρια της ανθρώπινης ύπαρξης. Στοιχεία μιας έντονης κοινωνικής κριτικής και υπαρξιακής έντασης διαποτίζουν το κείμενο, με σαφή ίχνη αποδόμησης, καθώς και ευρηματικότητα, σαρκασμό, αυτουπόσκαψη. Η αφήγηση σε δεύτερο πρόσωπο εκφράζει τη σύγκρουση της λογικής με την τρέλα, τόσο σε ατομικό, όσο και σε συλλογικό επίπεδο, τις φαντασιώσεις και την αυτοκαταστροφικότητα. Το μυθιστόρημα

ξεφεύγει από τα όρια της κυπριακής λογοτεχνίας και διαλέγεται με την ευρωπαϊκή λογοτεχνική παράδοση.

Διήγημα

13/1/2007
Το Βραβείο απονέμεται, ύστερα από ομόφωνη εισήγηση της Επιτροπής, στον Πανίκο Παιονίδη για το έργο *Βήματα στο Θολό Τοπίο*.

Σκεπτικό Βράβευσης:

Στη συλλογή διηγημάτων *Βήματα στο Θολό Τοπίο*, ο Πανίκος Παιονίδης πίσω από τους αφηγητές-προσωπεία σκηνοθετεί τις ιστορίες του σε χώρους που στήνει με τη μνήμη. Η αφήγηση ρέει με τόνους οικείους, συγκρατημένους και άμεσους. Ακριβολογία, σαφήνεια και αίσθηση του περιπτώ διαπερνούν τη γραφή και θετικά κατευθύνουν πέρα από συναισθηματισμούς το λυρισμό του συγγραφέα. Τα διηγήματα έχουν μεταξύ τους μια συνοχή την οποία ένας μάστορας του είδους μπορεί να δώσει, αφορμώμενος από την παθογένεια μα και τη φυσιολογική πλευρά της ζωής. Τα γεγονότα που εξιστορούνται συνδέονται με εμπειρίες κοινές για μεγάλο αριθμό ανθρώπων, ιδίως των μεγάλων ηλικιών και σ' αυτούς αναφέρεται με μεγάλη ευαισθησία και γνώση. Έτσι η ειρωνεία, η πίκρα και η σκληρότητα της ζωής ελκύουν την προσοχή του αναγνώστη και του επιτρέπουν να ανιχνεύσει ο ίδιος τη συγκίνηση που ενυπάρχει σε κάθε ιστορία.

Μελέτη για τη Λογοτεχνία, την Ιστορία και τον Πολιτισμό της Κύπρου από μη Κύπριο συγγραφέα

Το Βραβείο απονέμεται, ύστερα από κατά πλειοψηφία εισήγηση της Επιτροπής, στο Θεοδόση Πυλαρινό για το έργο *Μέθοδος: Μύθος και ιστορία στην ποίηση του Κυριάκου Χαραλαμπίδη* (εκδόσεις Ηρόδοτος).

Σκεπτικό Βράβευσης:

Η βασική αρετή της μελέτης είναι ότι αποτελεί μια μονογραφία, γραμματολογική και ερμηνευτική, πάνω σε ένα σημαντικό έργο κι έναν καθιερωμένο δημιουργό της κυπριακής λογοτεχνίας, τον ποιητή Κυριάκο Χαραλαμπίδη. Και ότι είναι μια μελέτη συστηματική και διεξοδική, όπου τα συμπεράσματα εξάγονται αβίαστα μέσα από την ανάλυση των ποιητικών συλλογών και των χαρακτηριστικών της γλώσσας και της τεχντροπίας του ποιητή. Με την επιστημονική εγκυρότητά της καθίσταται χρήσιμη για το μελετητή κι έτσι συμβάλλει στην ανάδειξη της κυπριακής λογοτεχνίας στο ευρύτερο ελληνικό κοινό.

Μελέτη για τη Λογοτεχνία και τις Τέχνες

Το Βραβείο απονέμεται, ύστερα από ομόφωνη εισήγηση της Επιτροπής, στην Άντρη Χ. Κωνσταντίνου, για το έργο *Το Θέατρο στην Κύπρο (1960-1974)* (εκδόσεις Καστανιώτη).

Σκεπτικό Βράβευσης:

Η μελέτη της Άντρης Χ. Κωνσταντίνου, *Το Θέατρο στην Κύπρο (1960-1974)*, μια άρτια και συστηματική δουλειά, που έρχεται να καλύψει ένα μεγάλο κενό στη βιβλιογραφία, καταπιάνεται επιτυχώς και μέσα από το προσωπικό στίγμα, με μια περίοδο της κυπριακής θεατρικής καλλιτεχνικής δραστηριότητας η οποία δεν έχει ερευνηθεί ως τώρα τόσο συστηματικά και ολοκληρωμένα. Άγνωστες λεπτομέρειες και δεδομένα αναδεικνύονται με κριτικό και αναλυτικό τρόπο, στο πεδίο σύγκλισης των κοινωνικών, πολιτικών, πολιτιστικών και νομικών-θεσμικών πλαισίων, μέσα στα οποία αναπτύχθηκε η γηγενής πρωτίστως θεατρική σκηνή σε όλο το εύρος των δραστηριοτήτων που συγκροτούν από τη χρονική στιγμή της ανεξάρτητης οργάνωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας έως την τουρκική εισβολή του 1974. Η εργασία αυτή με το υψηλό επιστημονικό επίπεδο κινείται πέρα από απλές περιγραφές, αποδίδοντας την ουσία με τρόπο πυκνό και με σαφή κριτήρια αξιολόγησης των ερευνώμενων ζητημάτων.

Αναφορικά με τις κατηγορίες **Δοκίμιο για τη Λογοτεχνία και την Αισθητική, Χρονικό - Μαρτυρία, και Νέου Λογοτέχνη**, ύστερα από κατά πλειοψηφία εισήγηση της Επιτροπής, το βραβείο δεν απονέμεται.

Τη Συμβουλευτική Επιτροπή Γραμμάτων αποτέλεσαν οι πιο κάτω:

Ερατοσθένης Καψωμένος (Πρόεδρος), Γιάννης Ιωάννου, Μαρία Καρσερά, Γιώργος Φράγκος, Γιώργος Μύαρης.

Στην κατηγορία **Παιδική Λογοτεχνία**, ύστερα από κατά πλειοψηφία εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, το βραβείο δεν απονέμεται.

Στην κατηγορία **Νεανική Λογοτεχνία**, ύστερα από ομόφωνη εισήγηση της Συμβουλευτικής Επιτροπής, το βραβείο δεν απονέμεται.

Τη Συμβουλευτική Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Παιδικής / Νεανικής Λογοτεχνίας αποτέλεσαν οι πιο κάτω:

Μάνος Κοντολέων (Πρόεδρος), Μαρία Πυλιώτου, Κώστας Κατσώνης, Κίκα Πουλχερίου, Ευρυδίκη Περικλέους – Παπαδοπούλου.

Εικονογράφηση

Το Βραβείο απονέμεται εξ ημισείας, ύστερα από ομόφωνη εισήγηση της Επιτροπής, στην Ελένη Λάμπρου, για την εικονογράφηση του έργου της Μαρίνας Χριστοφίδη *Το νησί που όλοι ήθελαν*, και στην Άννα Φωτιάδου, για την εικονογράφηση του έργου της Μελίσσα Έκκερς *Κροκόδειλος* (εκδόσεις Πολιτιστικός Σύλλογος Πάνθεον).

Σκεπτικό Βράβευσης:

Ελένη Λάμπρου για την εικονογράφηση του έργου *Το νησί που όλοι ήθελαν*

Πρόκειται εικονογράφηση που δένει με το κείμενο. Παρέχει ολοκληρωμένη εικόνα που αποδίδει επιτυχημένα το περιεχόμενο. Συμπληρώνει και επαυξάνει το κείμενο χωρίς να κουράζει. Υπάρχει υπεύθυνη έρευνα από πλευράς εικονογράφου. Η εικονογράφηση είναι καλαίσθητη, καθώς έχει συμπεριλάβει χρώματα απαλά που δεν οδηγούν στο κίτς. Τέλος, το αισθητικό αποτέλεσμα είναι εξαιρετικό και η καλλιτεχνική εμφάνιση άρτια.

Άννα Φωτιάδου για την εικονογράφηση του έργου *Κροκόδειλος*

Πρόκειται για μια μοντέρνα και πρωτοποριακή εικονογραφική πρόταση. Η προσέγγιση δείχνει διάθεση για διάνοιξη νέων προοπτικών στο χώρο της εικονογράφησης, είναι αξιόλογη και τολμηρή. Διακρίνεται για την επιμονή στη λεπτομέρεια και την πρωτοτυπία. Η εικονογράφος έχει άποψη η οποία αποδίδεται επιτυχημένα, καθώς η ρηξικέλευθη προσέγγιση του κειμένου υποστηρίζεται αρμονικά από την εικονογράφηση.

Τη Συμβουλευτική Επιτροπή Κρατικών Βραβείων Εικονογράφησης αποτέλεσαν οι πιο κάτω:

Μάνος Κοντολέων (Πρόεδρος), Τερέζα Λαμπριανού, Γιώργος Κούμouρος, Παναγιώτα Σιακαλλή, Ρέα Αφαντίτου.

Η Τελετή Απονομής των Κρατικών Βραβείων Λογοτεχνίας και των Κρατικών Βραβείων Παιδικής / Νεανικής Λογοτεχνίας και Εικονογράφησης θα πραγματοποιηθεί στις **17 Φεβρουαρίου 2009, ώρα 7:30 μ.μ. στο Κινηματοθέατρο Παλλάς.**

Τα βραβεία θα απονεμίσει ο έντιμος Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού κ. Ανδρέας Δημητρίου.